

Poziv za sudjelovanje na simpoziju

9. ANATOMIJA OTOKA

OTOCI I KRIZE: OTPORNOST I ODRŽIVOST OTOČNIH ZAJEDNICA

Lastovo,
27. – 29. rujna 2021.

Pozivamo vas na 9. simpozij *Anatomija otoka*. Poziv je bio spreman još prošle godine, ali ga nismo poslali iz već i predobro poznatoga razloga, pandemije bolesti COVID-19. Krajem ovog ljeta ćemo se ipak okupiti, i to od 27. do 29. rujna na najudaljenijem nastanjenom hrvatskom otoku, Lastovu. Tema koju predlažemo nedvojbeno je aktualna: otoci i krize, pri čemu prije svega imamo na umu deinsularizaciju i ugroženu otočnost, ali i krizu koju je i na kopnu i na otocima izazvala pandemija i protuepidemijske mjere koje su nas insularizirale i zatekle pitanjem kako živjeti „novu“ svakodnevicu.

Uobličivši održivu otočnu ekonomiju ograničenih resursa, otočani su izgradili vlastite identitetske smjernice i konačno obrazovali svoje osamljene, ali bogate i posebne otočne svjetove koji su se znali nositi s krizama. Okruženost morem proizvela je pritom posebnosti koje nisolozi objedinjuju u pojmu *otočnosti*. Otočnost, međutim, sve manje obilježava otoke, pogotovo one veće. Sve su bolje povezani, neki i premošteni, gotovo svi su uhvaćeni u infrastrukturne mreže, a s kopna dolaze novi otočani koji svoj kopneni identitet i način života ne mogu prekonoc zamijeniti otočnim. I dalje okruženi morem, otoci sve više sličie kopnu, na djelu je *deinsularizacija*. U sjeni toga procesa tiho nestaje i otočnost, otočna *differentia specifica* je u krizi.

Pojava/tema dokidanja insularnosti koje prijete pretvaranju otoka u puke ekstenzije kopna, dobiva sve više prostora u otočnim studijama, posebice onima usmjerenim na otočnost i onima koje se kritički bave otočnom razvojnom politikom čiji nositelji otežane otočne uvjete života, rada i poslovanja smatraju „otočnim hendikepom“ i već desetljećima smišljaju mjere kako da ga uklone. Pandemija je u središte nisološkog interesa dovela još jednu temu. Desetljećima izloženi razvojnim mjerama

Odvojene od kopna, otočne zajednice naučile su *živjeti same*, a rizici i krize oduvijek su bile sastavnicom otočne egzistencije.

deinsularizacije, otočani su se odjednom našli pred protuepidemijskim mjerama koje zahtijevaju striktnu insularizaciju.

Dugoročna deinsularizacija i *ad hoc* (re)insularizacija nalažu multidisciplinarno promišljanje otočnih zajednica u svim njihovim praktičnim i konceptualnim (samo)ostvarenjima. Takvo promišljanje nužno vodi do otočnih posebnosti, ali ne zanemaruje umreženost otočnih svjetova u šire društvene, kulturne, političke, ekonomske i demografske procese koji nadilaze prostorna ograničenja otoka.

Ovim simpozijem koji zamišljamo i kao forum, proširit ćemo etimologiju krize kao kratkotrajnog stanja „abnormalnosti“ prema označavanju trajne neizvjesnosti, a pitanja održivosti i otpornosti upotpuniti razmjenom različitih „kriznih“ iskustava. Postavit ćemo nekoliko osnovnih pitanja: jesu li deinsularizacija i otočnost međusobno isključive? Mogu li otoci biti dovoljno inovativni i samosvojni te odoljeti (prikrivenoj) politici razotočenja? Pri tom nećemo smetnuti s uma da se pitanja otočne gospodarske i društvene održivosti i otpornosti postavljaju već stoljećima i da su otočani uvijek uspijevali pronaći odgovore. Jesmo li, dakle, dovoljno tradicionalni u postavljanju pitanja i dovoljno inovativni u traženju odgovora?

Pitanja će biti još, jer ostajemo otvoreni i ostalim „vječnim“ otočnim temama:

- **Otočna istraživanja u Hrvatskoj i moguća akademska institucionalizacija** (usporedba s EU i ostalim međusveučilišnim inicijativama stvaranja nisološkoga znanja)
- **Migracije i otoci** – otok kao usputna stanica ili cilj migranata; digitalni nomadi; privremeno stanovništvo
- **Raznovrsnost identifikacijskih procesa** – dinamika identifikacijskih procesa u lokalnim,

translokalnim i virtualnim kontekstima; kreiranje i aktiviranje zajedništva otočana koji pripadaju različitim generacijama i imaju raznolika iskustva bivanja na otoku

- **Sraz tradicije i suvremenosti** – upravljanje otočnim razvojem u kontekstu strateških planova i lokalnih praksi
- **Krize u povijesnoj perspektivi** – povijesna iskustva otočnih zajednica u teškim vremenima
- **Sezonalnost života na otocima** – od otočnog života određenog sezonskim ritmovima prema turizmu određenoj sezonalnosti; turistički kapaciteti; napušteni stambeni i proizvodni objekti; prednosti i nedostaci turistifikacije u životu otočana; odnos povremeno korištenih i stalnih objekata
- **Deinsularizacija otočnih svjetova** – povezanost s kopnom; kopneni infrastrukturni sustavi na otocima; identitet novih otočana; kopneni modeli zdravlja i školstva na malim i velikim otocima; otočna ekonomija: samodostatnost vs. specijalizacija
- **Kriza otočnosti** – problemi (ne)razumijevanja otočnosti u znanstvenim, literarnim i popularnim poimanjima; otočnost 21. stoljeća; reaktivna vs. proaktivna otočna razvojna politika; pametni otoci?
- **Otočni ekosustav u vremenima krize** – zaštićena područja na otocima; posljedice klimatskih promjena; bioraznolikost i otočna poljoprivreda; upravljanje prirodnim resursima; naseljavanje alohtonih životinjskih vrsta;

Uzimajući u obzir suvremenu fluidnost lokalnosti i stoga nepredvidljivost razina na kojima se otoci reprezentiraju, 9. Anatomija otoka poziva sve zainteresirane mislioce otoka, stručne, aktivističke i znanstvene provenijencije da se uključe u raspravu.

ORGANIZATORI

Udruga Anatomija otoka
– centar za istraživanje
i razvoj, Vis

Udruga za promicanje
kulture i umjetnosti
Dobre Dobričević,
Lastovo

SUORGANIZATORI

Institut za etnologiju
i folkloristiku,
Zagreb

Odjel za etnologiju
i antropologiju
Sveučilišta u Zadru

PRIJEDLOG IZLAGANJA

- Ime i prezime izlagača/izlagačice
- Institucija (nije nužno)
- Internetska stranica (osobna ili institucije –nije nužno)
- Broj telefona/mobitela
- E-pošta
- Vrsta izlaganja (individualna, panel)
- Naslov
- Potrebna tehnička oprema (PC ili Mac, projektor, audio)
- Jezik izlaganja
- Sažetak izlaganja na hrvatskom i engleskom jeziku (do 300 riječi)
- Kratki životopis na hrvatskom i engleskom jeziku (do 150 riječi)

MJESTO I VRIJEME

Mjesto Lastovo, Društveni centar,
27. do 29. rujna 2021.

KOTIZACIJA

Kotizacija po osobi iznosi 300 kn,
za studente 150 kn. U kotizaciju je
uključena organizacija simpozija,
knjižica sažetaka, izlet te završna
večera.

Troškove prijevoza i smještaja sudi-
onici snose sami.

Članovi udruge „Anatomija otoka
– centar za istraživanje i razvoj“
ostvaruju 20 % popusta na kotiza-
ciju.

Svi zainteresirani Lastovci i La-
stovke, a posebno članovi/članice
lokalnog organizatora, Udruge
„Dobre Dobričević“, pozvani su na
simpozij.

JEZICI

Službeni jezici simpozija su hrvat-
ski i engleski. Organizator skupa
osigurat će simultano prevođenje.

SLANJE PRIJAVE

Prijave na hrvatskom i engleskom
jeziku pošaljite elektroničkom po-
štom na adresu

info@anatomija-otoka.com

Rok za prijavu: 30. srpnja 2021.

POJEDINAČNA IZLAGANJA

Pojedinačna izlaganja bit će uklo-
pljena u tematski povezane sesije
u trajanju od sat i pol. Za svako od
prijavljenih izlaganja predviđeno
je 20 minuta te 10 minuta za ra-
spravu odmah nakon izlaganja.

PANELI

Potičemo prijave izlaganja temat-
ski povezanih u panele. Pojedinač-
ni paneli mogu trajati do dva sata
i obuhvatiti od tri do pet izlaganja
nakon čega slijedi rasprava. Prijave
izlagača u panelu također trebaju
imati do 300 riječi, a treba ih slati
zajedno s naslovom panela i krat-
kim opisom samoga panela (do
300 riječi).

**Programski i organizacijski
odbor obavijestit će predlagače
o prihvatu izlaganja do 5.
kolovoza 2021.**

PROGRAMSKI I ORGANIZACIJSKI ODBOR

dr. sc. Marina Blagaić Bergman
dr. sc. Anica Čuka
dr. sc. Sanja Klempić Bogadi
Ivana Marčeta Frlan, mag. educ.
dr. sc. Tomislav Oroz
dr. sc. Ana Perinić Lewis
dr. sc. Sonja Podgorelec
dr. sc. Nenad Starc
Sean Turner, M. Sc.